

UCHWAŁA NR VII/37/2024

RADY MIEJSKIEJ W BRZEŚCIU KUJAWSKIM

z dnia 19 listopada 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny na lata 2024-2026
w Gminie Brześć Kujawski**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1465, poz. 1572) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 poz. 177, 742, 743, 858, 1572)

uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 Gminy Brześć Kujawski stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Brześcia Kujawskiego.

§ 3. 1. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

2. Uchwała podlega poddaniu do publicznej wiadomości poprzez ogłoszenie w sposób zwyczajowo przyjęty oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Brześciu Kujawskim.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ
D. Adamski
mgr inż. Dariusz Adamski

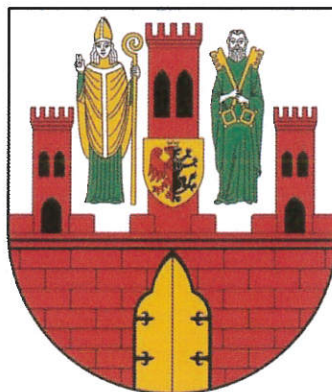
Z up. BURMISTRZA
Brześcia Kujawskiego
mgr Dariusz Leśnikowski
Dyrektor
Brzeskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań gminy należy opracowanie i realizacja trzy letnich gminnych programów wspierania rodziny. Rodzina jest najważniejszą, podstawową grupą społeczną, na której opiera się całe społeczeństwo. Współczesne rodziny coraz częściej dotyczą zjawiska, które zagrażają jej prawidłowemu funkcjonowaniu.

Celem Programu Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 w gminie Brześć Kujawski jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji, a związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci, jak również profilaktyka środowiska lokalnego w zakresie promowania społecznie pożądanego modelu rodziny. Wcześniejszy Program Wspierania Rodziny został opracowany na lata 2021-2023 w związku z powyższym podjęcie uchwały należy uznać za zasadne.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ
Adam Adamski
mgr inż. Adam Adamski

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2024-2026 W GMINIE BRZEŚĆ KUJAWSKI

I WPROWADZENIE

Program Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 w Gminie Brześć Kujawski został opracowany w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. (Dz. U z 2024 r. poz. 177 ze zm).

Zgodnie z art. 176 pkt. 1 cytowanej wyżej ustawy do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich programów wspierania rodziny.

Rodzina jest najważniejszą i podstawową grupą społeczną na której opiera się całe społeczeństwo.

Współczesne rodziny coraz częściej dotykają zjawiska, które zagrażają jej prawidłowemu funkcjonowaniu (bezrobocie, ubóstwo, uzależnienia, przemoc i wiele innych).

Niezwykle ważne jest umocnienie rodziny, podejmowanie działań służących udzielaniu jej wszechstronnej pomocy.

Stworzenie takiego programu, ukierunkowanego na określone działania, pozwoli na uruchomienie aktywności mającej wspierać rodziny i zapobiegać patologii w społeczności lokalnej. Program ten skupia się na wzmocnieniu elementów pracy z rodziną w środowisku, poszerzenie dostępności poradnictwa specjalistycznego, wczesnej interwencji w rodzinach zagrożonych utratą swoich naturalnych funkcji, a także na pomocy rodzinie biologicznej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej. Planowane w ramach programu działania uwzględnia możliwości rodziny i jej zdolność do przezwycięzania problemów. Działania, wskazane w programie, które są kierowane do rodzin, są jednocześnie działaniami na rzecz całego środowiska, a wspieranie rodziny przyczyni się do rozwoju i wzmocnienia więzi w całym społeczeństwie.

Wspieranie rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych realizowane winno być we współpracy ze środowiskiem lokalnym. Wspieranie rodziny winno odbywać się za zgodą rodziny oraz przy jej aktywnym udziale.

II PODSTAWA PRAWNA

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. przeciwdziałaniu narkomanii;
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich;
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

III ADRESACI PROGRAMU

Adresatami programu są dzieci i rodziny z terenu Gminy Brześć Kujawski, a w szczególności rodziny przeżywające trudności opiekuńczo – wychowawcze. Rodzina to podstawowe środowisko rozwoju i funkcjonowanie każdego człowieka. Rodzice to pierwsi nauczyciele dziecka, na których spoczywa obowiązek świadomego kształtowania postaw, przekazywanie systemu wartości i tradycji. Socjalizacja dziecka stanowi podstawę jego funkcjonowania w życiu, dlatego ważne jest zapewnienie odpowiednich warunków do rozwoju. Praca z rodziną oraz wszelkie formy pomocy mają na celu przede wszystkim zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych rodziny, jak również aktywizacji jej zasobów przy wzmocnieniu kompetencji i umiejętności społecznych.

Działania skierowane są na zapewnienie dziecku bezpieczeństwa oraz podniesienie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców, by zapewnić optymalne warunki do prawidłowego rozwoju i podnieść jakość życia rodziny.

IV ORGANIZACJA WSPIERANIA RODZINY

Obowiązek wspierania rodziny oraz organizacja pieczy zastępczej w zakresie ustawowym spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Ustawa określa podział kompetencji, w tym działań i zadań pomiędzy samorządami, który przedstawia się następująco:

GMINA	POWIAT
<ul style="list-style-type: none"> · Profilaktyka – wspieranie rodziny · Asystent rodziny · Placówki wsparcia dziennego · Rodziny wspierające · Inne podmioty lub instytucje działające na rzecz dziecka i rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> · Piecza zastępcza i instytucjonalna · Usamodzielnienie pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej · Adopcje · Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka · Placówki opiekuńczo-wychowawcze · Usamodzielnienie · Organizator rodzinnej pieczy zastępczej (koordynator) · Rodziny pomocnicze

Zdaniem ustawowym gminy jest wprowadzenie asystenta rodziny do bezpośredniej pracy z rodziną przeżywającą trudności. Asystent rodziny zajmuje się niezależnie od pracowników socjalnych, wyłącznie pomocą i pracą z rodziną. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Nienormowany i elastyczny czas pracy asystenta rodzinnego służyć ma realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny.

Rolą asystenta rodziny nie jest powielanie pracy pracownika socjalnego, którego zadanie polega między innymi na systematycznej diagnozie środowisk zagrożonych wykluczeniem i udzielanie im odpowiedniego wsparcia. Asystent rodziny kierowany jest do pracy tylko z tymi rodzicami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego.

Pomocy ze strony asystenta ustaje wówczas gdy rodzina osiągnie samodzielność i prawidłowo wykonuje funkcje opiekuńczo – wychowawcze.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy również współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, albo w rodzinnym domu dziecka. Gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej

V DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN W GMINIE BRZEŚĆ KUJAWSKI

Brześć Kujawski – miasto w powiecie włocławskim w województwie kujawsko – pomorskim. Jednostka samorządu podzielona jest na 25 sołectw, które zajmują łącznie obszar powierzchni 151 km².

Na terenie gminy funkcjonują placówki oświatowe, placówki kultury i sportu. Opiekę zdrowotną dla mieszkańców gminy zapewniają zakłady opieki zdrowotnej, lecznictwo uzdrowiskowe, pogotowie ratunkowe, apteki. Nad bezpieczeństwem czuwa miejscowa Policja, w mieście znajduje się system monitoringowy.

Wsparcie i pomoc udziela Brzeski Ośrodek Pomocy Społecznej, Punkt Konsultacyjny dla Uzależnionych i Ofiar Przemocy w którym bezpłatnie porad udzielają psycholog i terapeuta ds.

GMINA BRZEŚĆ KUJAWSKI

uzależnień i przemocy. Przy Urzędzie Gminy działa Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy.

Gminę Brześć Kuj. według stanu na dzień 31.12.2023 rok zamieszkiwało 11 014 mieszkańców.

Jak wynika z danych demograficznych liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym spada, a systematycznie wzrasta liczba w wieku poprodukcyjnym. Świadczy to o starzeniu się środowiska lokalnego. W interesie jednostek społeczeństwa również lokalnego leży prawidłowe funkcjonowanie rodzin i zapobieganie niekorzystnym zjawiskom.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy we Włocławku od 2013 r. w Gminie Brześć Kujawski liczba osób bezrobotnych stopniowo maleje 2013 r. – 1157 osób, 2018 r. – 647 osób, 2019 r. - 572 2020 r. – 565 osób, 2021 r. – 523 osób, 2022 r. 464 osób, 2023 – 419 osoby.

Punktem wyjścia do określenia zadań Programu Wspierania Rodziny w gminie Brześć Kujawski jest analiza danych o osobach i rodzinach korzystających ze wsparcia Brzeskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brześciu Kujawskim.

Nadal dominującym powodem przyznawania świadczeń z pomocy społecznej jest bezrobocie i związane z nim ubóstwo, a kolejnymi najczęściej występującymi powodami korzystania ze wsparcia Ośrodka są również długotrwała choroba, niepełnosprawność, bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego i sprawach opiekuńczo – wychowawczych.

Tabela Nr 1 szczegółowo przedstawia powody przyznania pomocy w roku 2023, i zaznaczyć należy że bardzo często zdarza się, że w jednej rodzinie występuje kilka powodów trudnej sytuacji jednocześnie.

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ		LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH
		OGÓŁEM	w tym: NA WSI ¹⁾	
0		1	2	3
UBÓSTWO	1	336	137	626
SIEROCTWO	2	0	0	0
BEZDOMNOŚĆ	3	9	1	10
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	4	22	12	115
W TYM: WIELODZIETNOŚĆ	5	15	10	87
BEZROBOCIE	6	304	141	647
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	7	93	47	175
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	8	97	50	151

GMINA BRZEŚĆ KUJAWSKI

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ		LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH
		OGÓŁEM	w tym: NA WSI ¹⁾	
0		1	2	3
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	9	84	40	313
W TYM:	10	67	28	202
RODZINY NIEPEŁNE				
RODZINY WIELODZIETNE	11	17	12	111
PRZEMOC W RODZINIE	12	0	0	0
POTRZEBA OCHRONY OFIAR HANDLU LUDŹMI	13	0	0	0
ALKOHOLIZM	14	52	21	70
NARKOMANIA	15	1	0	1
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	16	3	3	3
TRUDNOŚCI W INTEGRACJI OSÓB, KTÓRE OTRZYMAŁY STATUS UCHODŹCY, OCHRONĘ UZUPEŁNIAJĄCĄ LUB ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY	17	0	0	0
ZDARZENIE LOSOWE	18	1	1	4
SYTUACJA KRYZYSOWA	19	0	0	0
KŁĘSKA ŻYWIOŁOWA LUB EKOLOGICZNA	20	0	0	0

Tabela Nr 2 przedstawia szczegółowo typy rodzin objętych wsparciem BOPS. Dominują rodziny jednoosobowe 276 znaczna jest także liczba rodzin niepełnych - 68

WYSZCZEGÓLNIENIE		LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH
		OGÓŁEM	w tym: NA WSI	
0		1	2	3
RODZINY OGÓŁEM (wiersz 2+3+4+5+6+7)	1	509	254	1047
o liczbie osób	2	276	128	276
1				
2	3	79	41	158
3	4	68	32	204
4	5	43	23	172
5	6	26	16	130
6 i więcej	7	17	14	107

GMINA BRZEŚĆ KUJAWSKI

WYSZCZEGÓLNIENIE		LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH
		OGÓŁEM	w tym: NA WSI	
0		1	2	3
w tym (z wiersza 1) rodziny z dziećmi ogółem (wiersz 9+10+11+12+13+14+15)	8	164	85	618
o liczbie dzieci 1	9	75	34	207
2	10	50	27	191
3	11	22	12	109
4	12	7	5	41
5	13	8	7	54
6	14	2	0	16
7 i więcej	15	0	0	0
RODZINY NIEPEŁNE OGÓŁEM (wiersz 17+18+19+20)	16	68	29	204
o liczbie dzieci 1	17	36	15	82
2	18	20	8	65
3	19	7	4	30
4 i więcej	20	5	2	27
RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW OGÓŁEM (wiersz 22+23+24+25)	21	91	56	142
o liczbie osób 1	22	54	30	54
2	23	27	19	54
3	24	7	6	21
4 i więcej	25	3	1	13

Zauważyć należy, że:

Rodziny z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi stanowią znaczną część klientów pomocy społecznej. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się z dysfunkcjami takimi jak: uzależnienia, przemoc domowa, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich i zawodowych.

GMINA BRZEŚĆ KUJAWSKI

Dysfunkcje w rodzinie wyrażają się głównie niedojrzałością emocjonalną, problemami we współżyciu z ludźmi, trudnościami adopcyjnymi, niezaradnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego i wieloma innymi problemami. W związku z wprowadzeniem programu 500 + oraz innymi świadczeniami sytuacja w wielu rodzinach w ostatnich latach znacznie się poprawiła. Przyczyniło się to w znacznej mierze do ograniczenia ubóstwa przede wszystkim w rodzinach wielodzietnych. Obecnie zauważa się, że wiele trudnych sytuacji życiowych dzięki wsparciu państwa można pokonać. Na terenie gminy Brześć Kujawski mieszkańcy mogą korzystać z bezpłatnego wsparcia w zakresie: porady prawnej, psychologicznej, porady terapeuty do spraw uzależnień i przemocy. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Włocławku także udziela wsparcia w w/w zakresie oraz organizuje programy, warsztaty wspierające rodziny. Istnieje jednak z roku na rok większe zapotrzebowanie na porady specjalistyczne, terapie indywidualne, terapie skierowane dla rodziców i opiekunów.

Tabela Nr 3 liczba osób objętych pomocą społeczną w okresie 2021-2023

ROK	2021	2022	2023
liczba osób korzystających z pomocy społecznej	1019	932	874
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w stosunku do liczby mieszkańców gminy	8,95%	8,39%	7,94%

Tabela Nr 4 Świadczenia z pomocy społecznej. Liczba rodzin objętych w latach 2021 – 2023

Rodzaj świadczeń	2021	2021	2022	2022	2023	2023
	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób
Zasiłki stałe	71	96	65	82	69	82
Zasiłki okresowe	343	735	345	675	295	579
Posilek w szkole	84	343	75	301	73	289
Usługi opiekuńcze	52	55	54	64	48	57
Zasiłki celowego (zdarzenia losowe)	1	4	1	3	1	4
Sprawienie pogrzebu	0	0	1	1	4	4

GMINA BRZEŚĆ KUJAWSKI

Zasilki celowe i w naturze	307	590	311	579	236	472
Pobyt w domu pomocy społecznej	15	15	14	14	20	20
Składka na ubezpieczenie zdrowotne	65	65	57	57	64	64
Pomoc żywnościowa Bank Żywności	216	459	205	443	173	383
Praca socjalna	659	1381	621	1221	509	1047
Świadczenia zdrowotne ze środków publicznych	19	-	24	-	24	-
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	14	-	13	-	13	-

Tabela Nr 5 Liczba rodzin korzystających ze świadczeń wynikających z realizacji ustawy o świadczeniach rodzinnych i funduszu alimentacyjnego

Rodzaj świadczeń	2021	2022	2023
Zasilki rodzinne i dodatki	450	413	394
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	57	56	55

Rodzina to najważniejsze środowisko w życiu człowieka powinna gwarantować swoim członkom bezpieczny, harmonijny rozwój. Ze względu na różnego rodzaju kryzysy (naturalne i sytuacyjne) oraz trudności warunki te nie są zawsze spełnione. Pojawia się przemoc i dotyka rodziny o różnym statusie społecznym.

Przemoc ma wiele form: psychiczna, fizyczna, ekonomiczna, seksualna, zaniedbanie.

Tabela nr 6 Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty w okresie od 2021-2023

Rok	Liczba rodzin objętych NK
2021	24
2022	37
2023	46

Tabela Nr 7 Pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie w 2023 r. - dane liczbowe

Liczba utworzonych grup roboczych	12
Liczba posiedzeń grup	71
Liczba osób objętych pomocą grup roboczych ogółem:	140
w tym kobiet	57
w tym mężczyzn	53
w tym dzieci	30
Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie ogółem:	59
w tym kobiet	24
w tym mężczyzn	5
w tym dzieci	30
Liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa ogółem:	140
w tym medycznego	0
w tym psychologicznego	6
w tym prawnego	7
w tym socjalnego	126
w tym zawodowego i rodzinnego	0
w tym pedagogiczne	1

Brzeski Ośrodek Pomocy Społecznej w Brześciu Kujawskim ściśle współpracuje z miejscową Policją, która nie tylko uczestniczy w spotkaniach zespołu i grupach ale także wspólnie monitoruje środowiska objęte procedurą Niebieskiej Karty.

Dużym wsparciem dla Ośrodka Pomocy – pracowników i klientów jest możliwość skorzystania z porad psychologa, terapeuty ds. uzależnień i przemocy oraz radcy prawnego.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej stworzyła możliwość przeciwdziałania niekorzystnym zjawiskom poprzez wsparcie rodzin, w tym m.in. poprzez asystenta rodziny.

Brzeski Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudnia 2 asystentów rodziny na umowę o pracę, w zadaniowym systemie czasu pracy. Zgodnie z ustawą asystent rodziny może pracować maksymalnie z 15 środowiskami.

Tabela nr 8 Ilość rodzin i dzieci objętych wsparciem asystenta w latach 2021-2023

Ilość rodzin i dzieci objętych wsparciem asystenta rodziny	2021	2022	2023
Ilość rodzin	17	17	21
Ilość dzieci w rodzinach	41	40	47

Tabela nr 9 Wsparcie rodzin przez asystenta rodziny w 2023 r.

Liczba asystentów	2
Liczba rodzin, które korzystają z usług asystenta	21
Liczba rodzin zobowiązanych przez sąd do pracy z asystentem	12
Liczba rodzin z którymi Asystent zakończył pracę	7
Liczba rodzin które korzystały z usług asystenta rodziny do 3 miesięcy	2
Liczba rodzin które korzystały z usług asystenta rodziny do 12 miesięcy	8
Liczba rodzin które korzystały z usług asystenta rodziny powyżej roku	11

Praca z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych to w szczególności:

*pomoc w rozwiązywaniu problemów socjalnych (pomoc w realizacji uprawnień – renta, ubezpieczenia, zasiłek rodzinny) oraz psychologicznych,

- * pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi,
- *wspieranie aktywności społecznej rodziny,
- *udzielenie wsparcia dzieciom,
- *motywowanie do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- *udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej (pomoc w zwiększeniu zasobów finansowych rodziny na bieżące funkcjonowanie),
- *pomoc w relacjach ze służbami i instytucjami (szkołą, kuratelą sądową, administracyjną),
- *prowadzenie treningów zarządzania budżetem,
- *motywowanie do przestrzegania higieny osobistej oraz dbanie o zdrowie własne i najbliższych,
- *wsparcie w podejmowaniu decyzji oraz docenianie postępów,
- *pomocy w budowaniu „zdrowych” relacji rodzinnych,
- *udzielanie porad, jak należy przezwyciężać kryzysy rodzinne,
- *pomocy w walce z uzależnieniem i współuzależnieniem,
- *budowanie postawy przeciwstawiającej się przemocy w rodzinie,

Cel działalności asystenta rodziny to:

1. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego rodziny;
2. Odbudowanie poczucia wartości rodziny;
3. Wzrost poczucia sprawczości członków rodziny;
4. Wzmocnienie wytrwałości w poszukiwaniu pracy przez członków rodziny;
5. Zwiększenie umiejętności rozwiązywania problemów;
6. Odbudowa poczucia współodpowiedzialności za sytuację bytową rodziny;
7. Zaktywizowanie rodziny do podjęcia próby poprawy swojej sytuacji życiowej;
8. Odbudowa motywacji i podjęcia przez rodzinę aktywności do uzyskania trwałej zmiany.

Zadaniem asystenta jest także doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dzieci i rodziny w celu udzielenia rodzinie kompleksowej pomocy.

W związku z tym asystent rodziny pozostaje w stałym kontakcie (osobistym i telefonicznym) ze szkołami, Policją, służbą zdrowia, Ośrodkami Pomocy Społecznej, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, kuratorami, Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami zaangażowanymi w pomoc rodzinie. Zdarzają się jednak sytuacje kiedy mimo wysiłku pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej biologiczni rodzice nie mogą pełnić władzy rodzicielskiej wówczas opieka nad dziećmi sprawowana jest w **formie pieczy zastępczej lub instytucjonalnej organizowanej przez powiat.**

GMINA BRZEŚĆ KUJAWSKI

Tabela nr 10 Liczba dzieci i koszty ponoszone na dzieci umieszczone w placówkach wychowawczych i rodzinach zastępczych w latach 2021-2023

Rok	Liczba osób w placówkach	Koszty zł	Liczba dzieci w rodzinach zastępczych	Koszty zł	Koszty łączne zł
2021	19	381166,86	12	48050,90	429217,76
2022	20	468417,15	14	67096,40	535513,55
2023	18	467361,98	14	85562,47	552924,45

Należy zaznaczyć że wszystkie rodziny mieszkające na terenie miasta i gminy Brześć Kujawski mają możliwość bezpłatnego korzystania ze wsparcia psychologa, terapeuty do Spraw Uzależnień i Przemocy, radcy prawnego w Brzeskim Ośrodku Pomocy Społecznej. Pomocy psychologicznej, prawnej i pedagogicznej udziela także Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Włocławku.

VI. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT pozwala na ocenę, jaki typ działań jest najbardziej użyteczny w osiągnięciu złożonych celów.

Mocne strony	Słabe strony
<p>*Opracowana Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych</p> <p>*Powołany Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie</p> <p>*Działalność profilaktyczna i edukacyjna Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p> <p>*Baza instytucji wspierających rodzinę (BOPS, PCPR, Policja, Sąd, organizacje pozarządowe, służba zdrowia, oświata, kościół katolicki, świetlice szkolne)</p> <p>*Dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników służb pomocy społecznej, policji, pracowników oświaty</p>	<p>*Bierna postawa wobec problemów występujących w rodzinie, niechęć do nawiązania współpracy z placówkami niosącymi pomoc w tym zakresie</p> <p>*Utrudniony dostęp do poradnictwa specjalistycznego (psychiatra, mediator rodzinny)- dojazd do miasta powiatowego</p> <p>*Brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych, odrzucanie autorytetu szkoły/nauczyciela</p> <p>*Brak świadomości społecznej o potrzebach i możliwościach w zakresie opieki rodziny zastępczej</p> <p>*Brak rodzin wspierających</p>

GMINA BRZEŚĆ KUJAWSKI

<p>*Doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny</p> <p>*Wsparcie stypendialne na rzecz dzieci i młodzieży</p>	<p>*Wyuczona bezradność i roszczeniowość, uzależnienie od pomocy instytucjonalnej (głównie finansowej) i brak współpracy ze strony rodzin w zakresie rozwiązywania problemów</p>
<p>Szanse</p> <p>*Powołanie asystenta rodziny celem wsparcia rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawcze</p> <p>*Edukacja rodziców, w szczególności poprzez radzenie sobie ze stresem, agresją, bezradnością, zarządzanie budżetem domowym</p> <p>*Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę</p> <p>*Realizacja rządowych programów i możliwości pozyskiwania funduszy unijnych</p> <p>*Rosnące wsparcie finansowych dla rodzin o charakterze socjalnym</p>	<p>Zagrożenia</p> <p>*Niestabilność prawa dotyczącego polityki społecznej, niespójność, częste zmiany i trudności interpretacji przepisów</p> <p>*Zaniki więzi i trudności rodzinnych – „pęd życia”</p> <p>*Wzrost kosztów utrzymania rodzin</p> <p>*Rozpad związków (rozwoły, separacje, wyjazdy za granicę, samotne wychowywanie dzieci)</p> <p>*Wzrost patologicznych zachowań wśród dzieci i młodzieży, konsumpcjonizm, narastająca przemoc</p> <p>*Uzależnienie członków rodziny od alkoholu, środków odurzających, Internetu</p> <p>*Stereotypowe postrzeganie instytucji pomocowych</p> <p>*Niewystarczająca ilość środków finansowych z budżetu państwa na zadania realizowane przez gminę</p>

VII OBSZARY PROBLEMOWE

Działania w zakresie wspierania rodziny dotyczą następujących obszarów problemowych:

- Wsparcie rodzin z dziećmi w prawidłowym wypełnianiu funkcji wychowawczej,
- Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny,
- Koordynacji działań różnych instytucji działających ze środowiskami dysfunkcyjnymi,

- Zmniejszania skali zjawisk zaburzających prawidłowe funkcjonowanie rodziny tj.: bezrobocie, ubóstwo, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, nieumiejętność prowadzenia gospodarstwa domowego, uzależnienia, przemoc, brak kompetencji rodzicielskich.

VIII CEL GŁÓWNY

Wsparcie rodzin poprzez prowadzenie działań i tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Rozwój systemu wsparcia rodziny skoncentrowanego na realizację działań profilaktycznych oraz skutecznej interwencji, aktywizowanie środowiska lokalnego na potrzeby dzieci i rodzin dysfunkcyjnych.

IX CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego.
2. Zapewnienie niezbędnych zasobów ludzkich, organizacyjnych i finansowych w budowaniu i utrzymaniu systemu wspierania rodziny.
3. Poprawa jakości opieki sprawowanej przez rodziców biologicznych.

HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU

Harmonogram realizacji programu przedstawia poniższa tabela

Zadania i działania	Realizatorzy	Planowy termin realizacji	Źródła finansowania
1. Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego			
a) Udzielenie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej	BOPS Brześć Kuj. , Gmina Brześć Kuj.	2024-2026	Środki własne, środki zewnętrzne
b) świadczenie pomocy w postaci posiłków w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028	BOPS Brześć Kuj. , Gmina Brześć Kuj.	2024-2026	Środki własne, środki zewnętrzne
c) Monitorowanie sytuacji zdrowotnej i edukacyjnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	BOPS Brześć Kuj., Placówki opieki zdrowotnej	2024-2026	Środki własne, środki zewnętrzne
d) motywowanie członków rodzin do podejmowania	BOPS, Zespół Interdyscyplinarny,	2024-2026	Środki własne, środki zewnętrzne

GMINA BRZEŚĆ KUJAWSKI

działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcie terapii leczenia uzależnień, terapii dla ofiar sprawców przemocy domowej	Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych		
e)poradnictwo i praca socjalna świadczona przez pracowników OPS i asystenta	BOPS, Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	2024-2026	Środki własne, środki zewnętrzne

2. Zapewnienie niezbędnych zasobów ludzkich, organizacyjnych i finansowych w budowaniu utrzymania systemu wspierania rodziny

a)finansowanie zatrudnienia asystenta rodziny zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	BOPS Brześć Kuj. ,	2024-2026	Środki własne, środki zewnętrzne
b)zabezpieczenie w budżecie środków finansowych na współfinansowanie pobytu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej	BOPS Brześć Kuj. , Gmina Brześć Kuj	2024-2026	Środki własne, środki zewnętrzne
c)zapewnienie dostępności poradnictwa specjalistycznego oraz rozpropagowania miejsc gdzie można uzyskać pomoc	BOPS, Zespół Interdyscyplinarny, GKRPA, Ośrodki Zdrowia, Szkoły, Gmina Brześć Kuj.	2024-2026	Środki własne, środki zewnętrzne
d)wsparcie w zakresie organizowania czasu wolnego dzieciom poprzez prowadzenie i rozwój różnych form wsparcia dziennego	Szkoły, Brzeskie Centrum Kultury, BOPS, GKRPA.	2024-2026	Środki własne, środki zewnętrzne
e)współpraca z kuratorami sądowymi, policją, szkołami, stowarzyszeniami w celu wspierania wspólnych działań profilaktycznych	BOPS, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny	2024-2026	Środki własne, środki zewnętrzne

3. Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców

a)szczegółowe i wieloaspektowe rozpoznanie sytuacji rodziny przeżywającej trudności	BOPS, Placówki Oświatowe	2024-2026	Środki własne, środki zewnętrzne
b)kierowanie osób uzależnionych na leczenie	BOPS, Zespół Interdyscyplinarny, GKRPA	2024-2026	Środki własne, środki zewnętrzne
c)przydzielenie rodzinom asystenta rodziny	BOPS, Sądy Rodzinne	2024-2026	Środki własne, środki zewnętrzne
d)działanie Zespołu Interdyscyplinarnego na rzecz	Zespół Interdyscyplinarny	2024-2026	Środki własne, środki zewnętrzne

rodzin w których występuje problem przemocy			
---	--	--	--

XI EFEKTY PROGRAMU

W wyniku przeprowadzonych działań przewidziane jest osiągnięcie następujących efektów:

- Polepszenie sytuacji dziecka i rodziny,
- Wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa dziecka i rodziny,
- Poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi,
- Zminimalizowanie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej,
- Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych,
- Poprawa jakości funkcjonowania rodziny,
- Wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych,
- Umożliwienie dzieciom umieszczonych w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej poprzez przywrócenie jej prawidłowych funkcji,
- Rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi program wspierania rodziny

XII REALIZATORZY PROGRAMU

Program będzie realizowany poprzez współpracę niżej wymienionych instytucji

1. Brzeski Ośrodek Pomocy Społecznej w Brześciu Kujawskim
2. Urząd Miejski w Brześciu Kujawskim
3. Placówki Oświatowe z terenu Gminy Brześć Kujawskim
4. Zespół Interdyscyplinarny
5. Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Programów Alkoholowych
6. Policją
7. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Włocławku
8. Placówki Służby Zdrowia
9. Brzeskie Centrum Kultury w Brześciu Kujawskim
10. Sąd Rejonowy we Włocławku
11. Parafie z terenu Gminy

XIII ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Zadania trzyletniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny będą realizowane i wdrażane etapowo zgodnie z możliwościami finansowymi Gminy. Program finansowany będzie ze środków:

1. Budżetu Gminy Brześć Kujawskim,
2. Dotacji budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych,
3. Funduszy pozyskanych w ramach resortowych programów osłonowych,
4. Środków pozabudżetowych – projekty.

XIV EWALUACJA, MONITORING I OCENA PROGRAMU

Program będzie monitorowany i ewaluowany na bieżąco w zależności od zmieniającej się sytuacji rodzin w gminie i pojawiających się potrzeb. Monitoring będzie służył analizie i ocenie zebranych informacji i planowaniu dalszych działań w celu zapewnienia najlepszych efektów podjętych inicjatyw.

Monitoring programu będzie prowadzony corocznie poprzez gromadzenie danych i informacji w zakresie wszystkich działań opisanych w niniejszym programie.

Brzeski Ośrodek Pomocy Społecznej w Brześciu Kujawskim w terminie do 31 marca każdego roku sporządzi sprawozdanie z zakresu wspierania rodziny.

Monitorowanie działań będzie dokonywane poprzez analizę następujących danych:

1. Liczba rodzin: objęta pomocą społeczną – korzystających z zasiłków rodzinnych, funduszu alimentacyjnego,
2. Liczba rodzin i dzieci oraz osób dorosłych korzystających z posiłków,
3. Liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych monitorowaniem,
4. Liczba osób które podjęły terapię. Liczba założonych Niebieskich kart. Liczba osób, które ukończyły terapię,
5. Liczba asystentów, liczba osób objętych asystenturą,
6. Liczba rodzin objętych wsparciem,
7. Liczba i formy przekazów informujących o miejscach pomocy,
8. Ilość dzieci i młodzieży biorących udział w zorganizowanych zajęciach,
9. Liczba i rodzaj działań liczba rodzin objętych wsparciem kuratora,
10. Liczba rodzin przeżywających trudności,
11. Liczba osób, które podjęły terapię, liczba osób które ukończyły terapię,
12. Liczba rodzin współpracujących z asystentem,
13. Liczba wdrożonych N. K.

Niniejszy dokument został przygotowany przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Brześciu Kujawskim.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ

mgr inż. Dariusz Adamski